

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.752/2018/3. szám
A tanács tagjai: Böszörményiné dr. Kovács Katalin a tanács elnöke
. Zumbók Péter előadó bíró
Salamonné dr. Piltz Judit bíró
A felperes: felperes
A felperes képviselője:
. Németh Ferenc István Ügyvédi Iroda
(ügyintéző: dr. Németh Ferenc István ügyvéd)
Az alperes: alperes
Az alperes képviselője:
ácsos
A per tárgya: kártérítés megfizetése
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:
felperes és alperes
A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
övérosi Ítéltábla 6.Pf.21.120/2017/7-I.
Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
övérosi Törvénszék 36.P.22.328/2011/128.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését részben hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét ebben a körben részben megváltoztatja és az alperes által a felperesnek egy összegben fizetendő kártérítés összegét 6.862.000 (hatmillió- nyolcszázhatvankétezer) forintra és ebből 3.000.000 (hárommillió) forint után 2002. október 22. napjától 2.158.000 (kétmillió-százötvennyolcezer) forint után 2010. augusztus 1. napjától 1.704.000 (egymillió-hétszáznégyezer) forint után 2011. augusztus 1. napjától a kifizetésig járó, az elsőfokú bíróság által megállapított mértékű késedelmi kamatra szállítja le. Egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A Kúria kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 200.000 (kétszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A Kúria a felperest 906.550 (kilencszázhatvencötven) forint, az alperest 168.800 (százhatvannyolcezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére kötelezi az állam javára, külön felhívásra.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2002. október 21-én idegenhibás közúti baleset következtében a jobb térdízület zúzódását, a jobb térdízület keresztszalag és külső oldalszalag szakadását, valamint a bal kéz hüvelykujjának zúzódását szenvedte el. A térd sérülései maradvánnyal gyógyultak, és a sérülések következtében a munkaképessége 25% mértékben csökkent.
- [2] A felperes a baleset bekövetkeztekor 15 éves, első évfolyamos gimnáziumi tanuló volt, aki intenzíven kosárlabdázott, és hivatásos kosárlabdázónak készült. A baleseti sérülései miatt a sportolásra alkalmatlanná vált, a kosárlabdázással fel kellett hagynia.
- [3] A felperes jelenleg fogorvosként dolgozik, munkáját azonban csak 20% mértékű többlet-erőmegfeszítéssel képes ellátni.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [4] A felperes keresetében a balesettel okozati összefüggésben keletkezett vagyoni és nem vagyoni kárai megtérítésére kérte az alperes kötelezését. A költségpótló járadékigényei között háztartási kisegítő költsége címén 2005. szeptember 1-jétől havonta 12.000 forint, míg keresetvesztéséget pótló járadékként 2005. szeptember 1-jétől 2017. március 31-ig 52.270.181 forint, 2017. április 1-jétől 2017. június 30-ig havonta 525.475 forint, 2017. július 1-jétől 2017. október 31-ig havonta 409.711 forint, 2017. november 1-jétől 2022. december 31-ig havonta 379.121 forint tekintetében kérte az alperes marasztalását. E kereseti követeléseit indokaként előadta, hogy sérülései a háztartási munkák elvégzésében korlátozzák; sportolói előélete alapján nagykorúságának betöltésekor bizonyosan szerződést köthetett volna valamelyik első osztályú magyar kosárlabdacsapattal, és hivatásos kosárlabdázóként az első osztályban szereplő játékosok átlagkeresetével megegyező mértékű jövedelmet érhetett volna el.
- [5] Az alperes havi 917 forint gyógyszerköltség erejéig a felperes követelését elismerte, ezt meghaladóan – a háztartási kisegítői és a keresetvesztéséget pótló járadékok tekintetében is – a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperest 22.350.000 forint és abból eltérő részösszegek után különböző időpontoktól járó késedelmi kamat, valamint 2017. július 1-jétől havonta 25.000 forint járadék felperes javára való megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [7] A költségpótló járadékok kapcsán rögzítette, hogy a felperes a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 280. § (3) bekezdésére tekintettel csak 2008. január 1-jétől volt jogosult azok érvényesítésére.
- [8] A háztartási kisegítői járadék esetében abból az orvosszakértői megállapításból indult ki, miszerint a felperes a baleseti sérülései miatt a nehéz és a jobb lábát fokozottan terhelő közepesen nehéz háztartási munkákban kisegítőre szorul. A járadék havi összegét a keresettel egyezően 12.000 forintban határozta meg, ennek megfelelően az ítélethozatalig terjedő időre 1.368.000 forint és annak 2013. január 1-jétől számított késedelmi kamatai, míg a jövőre nézve, 2017. július 1-jétől

véghatáridő nélkül kötelezte az alperest járadékfizetésre.

- [9] Az elsőfokú bíróság a keresetvesztéséget pótló járadéknál figyelembe vette, hogy a felperes a baleset következtében elvesztette a sportkarrier lehetőségét. A perben kirendelt eseti szakértő azt véleményezte, hogy a felperes 18 éves kora körül köthetett volna profi szerződést, de a gyakorlat szerint 20-22 éves koráig ösztöndíjasként foglalkoztatták volna. Mivel 2005 és 2007 között az ösztöndíj éves összege nettó kb. 1.500.000 forint volt, az elsőfokú bíróság a felperes 18. életévének betöltésétől 21. életévének betöltéséig összesen 4.500.000 forint és a középátlagos időtől, 2007. március 1-jétől járó késedelmi kamatai megfizetésére kötelezte az alperest.
- [10] Az ezt követő időszak vonatkozásában az említett szakvélemény, az okiratok és a tanúvallomások alapján a bizonyossággal határos valószínűséggel megállapíthatónak tartotta, hogy a felperes a baleset hiányában a magyar profi első osztályú kosárlabdaligában játszott volna. A bizonytalansági tényezők miatt ugyanakkor a jövedelemvesztés mértékét meghatározni nem lehetett, ezért az elsőfokú bíróság a Ptk. 359. § (1) bekezdésének alkalmazásával 15.000.000 forint általános kártérítést ítelt meg a felperes javára.
- [11] A mindkét fél fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatta, az alperes által a felperesnek egy összegben fizetendő kártérítés összegét 9.658.000 forintra leszállította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [12] Mindenekelőtt utalt arra, hogy a Ptk. 280. § (3) bekezdése a költségpótló járadék érvényesítését nem korlátozza, ezért a felperes a 2008. január 1-jét megelőző időszakra is támaszthatott ilyen követelést.
- [13] A lejárt háztartási kisegítői járadék megfizetése iránti keresetet azonban az elsőfokú bírósággal ellentétben megalapozatlannak találta, s emiatt annak összegével, 1.368.000 forinttal az alperes marasztalását mérsékelte. Ezt azzal indokolta, hogy a felperes semmilyen módon nem bizonyította, hogy a baleset előtt háztartási munkát végzett volna. Bizonyítatlan maradt az a tényállítása is, hogy a baleset után szülei lakásában, majd az egyetemi tanulmányai idején a bérelt lakásban olyan háztartási munkát kellett volna végeznie, amelyet a baleseti maradványállapota miatt nem tudott ellátni. Emellett azt sem bizonyította, hogy háztartási kisegítő igénybevétele folytán költsége merült fel.
- [14] A másodfokú bíróság a keresetvesztés tekintetében abból indult ki, hogy a felperesnek a baleset előtt nem volt jövedelme, ezért a Ptk. 356. § (1) bekezdése alapján keresetvesztéséget pótló járadékot nem követelhet. Kifejtette, hogy elmaradt vagyoni előnyként csak az a jövedelem ítélt meg a károsultnak, amelyre a káresemény elmaradása esetén teljes bizonyossággal szert tett volna. A jövedelemszerzés esélyének elvesztése azonban önmagában nem vonható az elmaradt vagyoni előny mint vagyoni kár fogalmának körébe, legfeljebb olyan személyi hátránynak tekinthető, amely nem vagyoni kártérítéssel küszöbölhető ki.
- [15] A jogerős ítélet indokolása szerint a felperes az Egyesület ajánlatával bizonyította, hogy hároméves ösztöndíjat ajánlottak fel neki, és az elérhető ösztöndíj összegét is okirattal bizonyította. Az elsőfokú bíróság ezért helyesen állapította meg, hogy a felperes a baleset elmaradása esetén 2005. szeptember 1-jétől 2008. szeptember 1-jéig bizonyosan évi 1.500.000 forint, összesen 4.500.000 forint ösztöndíjat kaphatott volna. Az elmaradt jövedelem megtérítése iránti követelése e mértékben megalapozott volt.

- [16] A másodfokú bíróság ugyanakkor helytállónak minősítette az alperesnek azt a fellebbezési hivatkozását, miszerint a felperes életkora, a baleset bekövetkezése és a profi pályafutás lehetséges megkezdéséhez szükséges 4-6 év olyan nagyfokú bizonytalanságot hordoz magában, amely miatt egyáltalán nem tekinthető teljesen bizonyosnak, hogy a felperes munkaszerződést kötött volna valamelyik első osztályú magyar kosárlabdacsapattal, és az első osztályban szereplő játékosok átlagkeresetével megegyező mértékű jövedelmet ért volna el. Ilyen következtetés az eseti szakértő szakvéleményéből sem volt levonható. A másodfokú bíróság ezért az alperes marasztalását az elsőfokú bíróság által jövedelemvesztés címén, általános kártérítésként megítélt 15.000.000 forinttal is mérsékelte.

A felülvizsgálati kérelmek és ellenkérelmek

- [17] A jogerős ítélet ellen mind a felperes, mind az alperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő.
- [18] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet részbeni hatályon kívül helyezését és egyrészt az alperes által megfizetendő lejárt költségpótló járadék összegének 3.862.000 forintra és annak az egyes részösszegek után eltérő időpontoktól járó késedelmi kamataira való felemelését kérte; másrészt elsődlegesen az alperes által megfizetendő lejárt keresetvesztéséget pótló járadék összegének 44.635.713 forintra és a középarányos időtől számított késedelmi kamataira való felemelését, valamint az alperesnek 2017. július 1-jétől 2017. október 31-ig havi 409.711 forint, 2017. november 1-jétől 2022. december 31-ig havi 379.121 forint megfizetésére kötelezését; másodlagosan a lejárt keresetvesztéséget pótló járadék összegének 37.411.765 forintra és a középarányos időtől számított késedelmi kamataira való felemelését, valamint az alperesnek 2017. július 1-jétől 2022. augusztus 31-ig havi 352.941 forint megfizetésére kötelezését; harmadlagosan a lejárt keresetvesztéséget pótló járadék összegének 22.260.000 forintra és a középarányos időtől számított késedelmi kamataira való felemelését, valamint az alperesnek 2017. július 1-jétől 2022. augusztus 31-ig havi 210.000 forint megfizetésére kötelezését kérte.
- [19] Megsértett jogszabályhelyként a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. § (1) bekezdését, a Ptk. 355. § (4) bekezdését, 357. § (3)-(4) bekezdéseit és 359. § (1) bekezdését jelölte meg.
- [20] Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság a költségpótló járadékok közül a háztartási kisegítői járadék tekintetében az alperest csak a jövőre nézve marasztalta. Álláspontja szerint a jogerős ítélet e körben önellentmondó, az ítélezési gyakorlattal ellentétes indokokat tartalmaz. Utalt a mindkét fokú bíróság által figyelembe vett, a háztartási kisegítő igénybevételének indokoltságát alátámasztó orvosszakértői megállapításra. Hivatkozott továbbá arra, hogy egyetemistaként a bérelt lakásban a lakótársa segítségét kellett igénybe vennie, és ebben az időszakban a szüleinél is tartózkodott, ahol ugyanúgy elvárható volt tőle, hogy a háztartási munkákban részt vegyen. Mindezekre tekintettel 2005. szeptember 1-jétől számítottan 1.704.000 forint lejárt háztartási kisegítői járadék és annak 2011. augusztus 1-jétől járó késedelmi kamatai megfizetésére kérte az alperes kötelezését.
- [21] A felperes a keresetvesztéséget pótló járadék kapcsán megismételte a korábban kifejtett jogi álláspontját. Hangsúlyozta, hogy – a jogerős ítélet indokolásában foglaltakkal ellentétben – bizonyítottan tekinthető, hogy a baleset hiányában legalább a magyar első osztályú kosárlabdaligában megállta volna a helyét, és profi szerződéssel rendelkezett volna, ezáltal az ott elérhető jövedelme a Ptk. 357. § (4) bekezdése szerint a jövedelemvesztés számításának alapjául szolgálhat. Annak mértéke pedig a perbeli szakvéleményre tekintettel nemcsak becsléssel határozható meg, az eseti szakértő ugyanis nagyságrendileg megjelölte a magyar profi ligában

elérhető jövedelmeket. A felperes ezért elsődlegesen az ennek megfelelően módosított keresetével egyezően, míg másodlagosan és harmadlagosan az általános kártérítés szabályának alkalmazásával kérte az alperes marasztalását. A járadékfizetési kötelezettség megállapítását azért határozott időre, a 35. életévének betöltéséig kérte, mert a Szövetség által adott tájékoztatás szerint a férfi kosárlabdázók aktív hivatásos kereső tevékenysége 36-38 éves korig tart.

- [22] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet részbeni hatályon kívül helyezését és az őt terhelő marasztalási összeg 5.158.000 forintra való leszállítását kérte.
- [23] Megsértett jogszabályhelyként a Pp. 206. § (1) bekezdését és a Ptk. 357. § (4) bekezdését jelölte meg.
- [24] Felülvizsgálati érvelése szerint a jogerős ítéletnek az a megállapítása, hogy a felperes az Egyesület hároméves ösztöndíjra vonatkozó ajánlatát és az ösztöndíj összegét okirattal bizonyította, iratellenes. A felperes által a keresetlevélhez mellékelte levél ugyanis csak azt tartalmazza, hogy a nevezett sportklub a felperes elhúzódó gyógykezelése miatt nem kívánja folytatni a korábban megkezdett egyeztetéseket, és nem kíván szerződést kötni a felperes felkészítése tárgyában. Az említett egyeztetések tartalmáról azonban peradat nem áll rendelkezésre. Az sem állapítható meg, hogy a felperes a felkészítést mikor és milyen feltételekkel kezdte volna meg, és az eseti szakértő által hivatkozott ösztöndíj egyáltalán gyakorlat-e az adott sportklubnál. Emellett a felperes a perben az ösztöndíj összegéről szóló nyilatkozatot sem csatolt. Az alperes hiányolta annak a balesetet követő időszaknak bizonytalansági tényezőként való értékelését, amelyre a másodfokú bíróság a 2008. szeptember 1-jétől érvényesített követelés tekintetében utalt. Hivatkozott továbbá arra, hogy a felperes a perben mindvégig keresetveszteség és nem ösztöndíj megtérítését kérte.
- [25] A felek felülvizsgálati ellenkérelmeikben a jogerős ítélet ellenérdekű fél által támadott rendelkezéseinek hatályában fenntartását kérték.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [26] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelmek keretei között vizsgálta felül. Emiatt annak felülvizsgálattal egyik fél által sem támadott, a gyógyszerköltséggel, az uszodaköltséggel, a folyamatos háztartási kisegítői járadékkal és a nem vagyoni kártérítéssel kapcsolatos rendelkezését nem érintette.
- [27] A felperes felülvizsgálati kérelme kisebb részben, az alperes felülvizsgálati kérelme teljes egészében megalapozott.
- [28] A másodfokú bíróság a költségpótló járadékok vonatkozásában az elsőfokú bíróságtól eltérően arra az álláspontra helyezkedett, hogy azok érvényesítését a Ptk. 280. § (3) bekezdése nem korlátozza. Az említett törvényhelyen nyugvó felülvizsgálati támadása egyik félnek sem volt, a felperesnek a lejárt háztartási kisegítői járadék megfizetése iránti keresetét elutasító jogerős ítéleti rendelkezés elleni felülvizsgálati kérelme sem annak megsértésén alapult. A másodfokú bíróság ugyanis a kereset e részének elutasítását a járadékigény megalapozottsága szempontjából releváns tények bizonyítatlanságával indokolta.
- [29] Ezzel szemben a perben kirendelt igazságügyi orvosszakértőnek abból, a mindkét fokú bíróság által hivatkozott megállapításából kellett kiindulni, miszerint „[...] mintegy 4 hónap időtartamban mindennemű háztartási munka vonatkozásában kisegítő igénybevétele indokolt volt, majd ezt

követően a nehéz, ill. a jobb alsó végtagot fokozottabban megterhelő közepesen nehéz háztartási munkák vonatkozásában jelenleg és a jövőben is kisegítő igénybevétele szakértőileg indokolt.” (36.P.22.328/2011/40. számú szakvélemény 10. oldala). A felperes a baleset bekövetkeztekor 15 éves volt, és már ebben az életkorban is elvárható volt tőle, hogy a háztartási munkák ellátásában részt vegyen. Járadéki igényt a nagykorúságának elérésétől érvényesített, ebben az időszakban az egyetemi tanulmányainak befejezéséig bérelt lakásban, majd a szüleinél lakott. A perbeli személyes előadása szerint a bérleményben a nehezebb háztartási munkákat a lakótársa végezte, akinek ezért nem fizetett. Ez utóbbi körülmény – miként arra a felülvizsgálati kérelmében a felperes is helyesen utalt – azonban a következtetés bírói gyakorlatnak megfelelően nem zárta ki az indokolt kisegítés költségének a károsult általi érvényesítését. A lejárt háztartási kisegítői járadéki igény pedig azt az időszakot is érintette, amikor a felperes az egyetem befejezése után már a szüleinél lakott, és ezzel kapcsolatban a másodfokú bíróság álláspontja szerint is elvárható volt tőle a háztartási munkák ellátása.

- [30] Mindezekre tekintettel a jogerős ítéletnek a keresetet a lejárt háztartási kisegítői járadéki igény tekintetében elutasító rendelkezése sérti a felperes által megjelölt, a teljes kártérítés elvét rögzítő Ptk. 355. § (4) bekezdését. Emiatt a felperesnek az alperest terhelő marasztalási összeg 1.704.000 forinttal és annak 2011. augusztus 1-jétől járó késedelmi kamatával való felemelésére irányuló felülvizsgálati kérelme megalapozott volt.
- [31] A felperes további felülvizsgálati támadása a keresetvesztéséget pótló járadéki igényhez kapcsolódott. A másodfokú bíróság ezzel összefüggésben rögzítette, hogy mivel a felperesnek a baleset bekövetkezése előtt nem volt jövedelme, ezért a Ptk. 356. § (1) bekezdése alapján nem követelhet keresetet (jövedelmet) pótló járadékot; és ebből következően a perben nem voltak alkalmazhatóak a Ptk. 356. és 357. §-aiban foglalt, az említett járadék megállapítására vonatkozó szabályok. Ez az álláspont azonban téves.
- [32] A Ptk. 356. §-ának (1) bekezdése értelmében a károsult akkor követelhet járadékot, ha a munkaképessége a baleset folytán csökkent, és a baleset utáni keresete (jövedelme) a baleset előtti keresetét – neki fel nem róható okból – nem éri el. A keresetvesztés mértékének számítási módját a Ptk. 357. §-ának (1) bekezdése szabályozza. Mindebből azonban nem következik, hogy a keresetvesztéséget pótló járadékot csak olyan személy javára lehet megállapítani, aki a balesetet megelőzően megszakitás nélküli munkaviszonyban állt vagy egyéb kereső foglalkozást folytatott. A Ptk. 357. §-ának (1) bekezdése általában indul ki a balesetet megelőző egy évben elért rendszeres kereset havi átlagából, a (3) bekezdés pedig úgy rendelkezik, hogy ha a keresetvesztés a Ptk. 357. §-ának (1) és (2) bekezdése alapján sem állapítható meg, annak meghatározásánál az azonos vagy hasonló munkát munkaviszony alapján végző személyek átlagos havi keresete az irányadó (BH2004. 111., Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.21.336/2011/4., Kúria Pfv.III.20.529/2012/4.).
- [33] Mindazonáltal a másodfokú bíróság – bár eltérő jogi álláspontja szerint a felperes a Ptk. 355. § (4) bekezdésében meghatározott elmaradt vagyoni előny megtérítését követelhetette – helyesen mutatott rá arra, hogy a jövedelemszerzés esélye nem azonos a jövedelem teljes bizonyossággal való megszerzésével. Ebben a körben pedig a bizonyítékok okszerű, a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy nem tekinthető bizonyítottnak az, hogy a felperes a balesettel okozati összefüggésben jövedelemtől esett volna el, és ebből kára keletkezett volna. Helyesen tulajdonított kiemelt jelentőséget annak, hogy a felperest 15 éves korában érte a baleset, és ehhez képest a sportolói pályafutásának alakulása, további előmenetele tekintetében olyan mértékű bizonytalanság állt fenn, amely a járadékra való jogosultságot megalapozó keresetvesztés megállapítását nem tette lehetővé. Arra a perben kirendelt eseti szakértő

szakvéleménye sem volt alkalmas. A szakértő ugyan azt véleményezte, hogy „[a]mennyiben a felperes a V-nél nevelkedett volna, a magyar első osztály szintjét mindenképpen megütötte volna. Arra jó esélye lett volna, hogy K-n stabil játékos legyen [...]”; de arra is utalt, hogy „[á]ltalában a 16 éves kor előtti időszak eredményességéből nagyon óvatosan lehet csak következtetni a felnőtt pályafutás eredményességére.”, és a „[...]” kritikus idő itt is a felperesnél a pályaválasztással kapcsolatos 20 éves kor.” (36.P.22.328/2011/110. számú tárgyalási jegyzőkönyv 3-4. oldala).

- [34] Mindez azt jelenti, hogy a felperes által megtéríteni kért kár, vagyis a keresetveszteség bekövetkezése nem volt bizonyított. Ebből következően az általános kártérítés Ptk. 359. § (1) bekezdésében írt szabálya sem volt alkalmazható. Általános kártérítés megítélésére ugyanis akkor kerülhet sor, ha a kár bekövetkezése igazolt, de mértéke pontosan nem számítható ki (BH2011. 36., BH2016. 141.). (Ettől függetlenül nem volt akadálya annak, hogy a másodfokú bíróság a felperes életpályájának és foglalkozásának megválasztásában való korlátozását, a hivatásos élvonalbeli sportolóvá válásának megghiúsulását nem vagyoni hátránnyként értékelje, és azt is figyelembe véve határozza meg az alperes által fizetendő nem vagyoni kártérítés mértékét.)
- [35] A jogerős ítéletnek a keresetveszteséget pótló járadék iránti keresetet elutasító rendelkezése ezért a felperes felülvizsgálati kérelmében megjelölt jogszabályhelyek egyikét sem sérti.
- [36] Az alperes felülvizsgálati kérelme ugyanakkor az alábbiak miatt megalapozott volt. A felperes – a fentebb írtak szerint – keresetveszteséget pótló járadék iránti igényt érvényesített. A perben eljáró bíróságok e kereset alapján kötelezték az alperest annak a 4.500.000 forintnak elmaradt vagyoni előnyként való megfizetésére, amelyet ítéleteik indokolása szerint a felperes a baleset elmaradása esetén ösztöndíjként kapott volna. Habár az alperes felülvizsgálati kérelmében azzal is érvelt, hogy a felperes a keresetveszteség körében nem az ösztöndíj megtérítését kérte, ez a hivatkozása adekvát jogszabályhely [Pp. 3. § (2) bekezdése, 215. §] megjelölése hiányában, a Pp. 272. § (2) bekezdésére, valamint az 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. és 4. pontjaira tekintettel érdemben nem volt vizsgálható. Ezen túlmenően az általa feltüntetett jogszabályhelyek közül a Ptk. 357. § (4) bekezdésének megsértését sem lehetett megállapítani, a baleseti járadék számításának ezt, a várható jövőbeli változás figyelembevételét előíró rendelkezését ugyanis a bíróságok – a korábbiakban ismertetett álláspontjuk folytán – ebben a körben nem alkalmazták.
- [37] A jogerős ítélet indokolása szerint a felperes az Egyesület ajánlatával bizonyította, hogy hároméves ösztöndíjat ajánlottak fel neki, és az elérhető ösztöndíj összegét is okirattal bizonyította. Ez a ténymegállapítás azonban iratellenes. A felperes már a keresetleveléhez csatolta a nevezett sportklub „203.” – feltehetően: 2003. – április 2-án kelt, az édesapjához intézett, szerb nyelvű levelét és annak hiteles magyar nyelvű fordítását. Ez tartalmazta, hogy a felperes „[...] sérüléséből következő gyógykezelésének elhúzódása miatt nem áll módunkban a nyár folyamán megkezdett tárgyalásokat és megállapodási feltételeket szerződés aláírásával lezárni. A kialakult bizonytalan helyzet alapján, valamint az új csapat mielőbb történő kialakításának szükségessége miatt elállunk a szerződés aláírásától és B.M. profi ligában való játékra történő felkészítésétől.” (a keresetlevél F/7. számú melléklete). Mindez az ösztöndíjra vonatkozó ajánlat bizonyítására nem volt alkalmas, és ilyen tartalmú okiratot a felperes a per későbbi szakaszában sem csatolt. A felperes édesapja ugyan a tanúkénti kihallgatásakor azt állította, hogy a felperes „[...]” kapott ajánlatot Szerbiából, hogy felkészítik a profi pályafutásra.” (36.P.22.328/2011/8. számú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldala), de ezt dr. H.L. tanúvallomása nem támasztotta alá. A nevezett elmondta, hogy a már említett sportklub elnökségi tagjaként javasolta a felperessel való szerződéskötést, de arra is hivatkozott, hogy „[k]onkrét szerződési ajánlatot a baleset előtt a felperes az én tudomásom szerint a V-től nem kapott.” (36.P.22.328/2011/16. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2., 4. oldala).

- [38] A bizonyítás eredménye nemcsak az ösztöndíj felajánlásának tényét, de a felperes által elérhető ösztöndíj összegét sem igazolta. A jogerős ítélet indokolásában foglaltakkal szemben a felperes az utóbbi tény alátámasztására alkalmas okiratot sem csatolt. Az Egyesületnek az édesapjához intézett másik, 2007. április 2-án kiállított levele ugyanis nem a felajánlott ösztöndíj összegére, hanem a klub profi játékosainak éves jövedelmére vonatkozó adatokat tartalmazott (a keresetlevél F/10. számú melléklete). Ehhez képest az az évi 1.500.000 forint, amelyet a bíróságok a felperes által 2005. szeptember 1. és 2008. szeptember 1. között elérhető ösztöndíj összegeként vettek figyelembe, a perben kirendelt eseti szakértőnek azon a megállapításán alapult, miszerint a magyar férfi felnőtt kosárlabda első osztályban 18-21 éves koruk között ösztöndíjasként szereplő játékosok 2005 és 2007 között bruttó 1.000.000-1.500.000 forint ösztöndíjat kaphattak (36.P.22.328/2011/103. számú kiegészítő szakvélemény).
- [39] A bizonyítékmérlegelés fentiekben ismertetett hibái miatt a jogerős ítélet sérti a Pp. 206. § (1) bekezdését. Az alperes e jogszabálysértésre alapított felülvizsgálati támadása ezért eredményes volt, s emiatt marasztalásának összegét 4.500.000 forinttal és annak 2007. március 1-jétől járó késedelmi kamataival kellett leszállítani.
- [40] A Kúria a kifejtettekre figyelemmel, a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését részben hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét ebben a körben részben megváltoztatta és az alperes által a felperesnek egy összegben fizetendő kártérítés összegét 6.862.000 forintra és ebből 3.000.000 forint után 2002. október 22. napjától 2.158.000 forint után 2010. augusztus 1. napjától 1.704.000 forint után 2011. augusztus 1. napjától a kifizetésig járó, az elsőfokú bíróság által megállapított mértékű késedelmi kamatra leszállította; egyebekben a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [41] A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazott Pp. 81. § (1) bekezdése szerint, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdésére tekintettel a felperest pervesztessége arányában kötelezte az alperes részéről felmerült – az általános forgalmi adót is tartalmazó, a kifejtett jogi képviseleti tevékenység arányában megállapított ügyvédi munkadíjból álló – felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.
- [42] A felek az eljárás tárgyi illetékfeljegyzési jogos volta [az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés b) pontja] miatt le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték állam javára való megfizetésére az Itv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazott 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése értelmében pervesztességük arányában kötelesek.
- [43] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésének megfelelően – a felperes kérelmére – tárgyaláson bírálta el.
- [44] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdésének e) pontja zárja ki.

Budapest, 2019. október 2.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró,
Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző
HM